

Prenumerata:
miesięcznie 80 gr
kwartalnie 2.50 gr
rocznie 10 zł
numer pojed. 40 gr

ZIEMIA WŁODAWSKA

ORGAN SAMORZĄDOWO-SPOŁECZNY.

Ceny ogłoszeń
za tekstem:
cała strona — zł. 50
pół „ — zł. 35
czwierać „ — zł. 10
drobne ogłoszenie
za wyraz — 10 gr.
najmniejsze ogłoszenie
1 zł 50 gr

Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca.

Adres Redakcji i Administracji: Sejmik Powiatowy we Włodawie.

OD REDAKCJI.

№ 22 „Ziemi Włodawskiej“ wyszedł opóźniony, gdyż chcieliśmy dać czytelnikom sprawozdanie z obrad Sejmiku, który odbył swe posiedzenie dnia 12 listopada.

Meljoracje.

W ostatnim № „Ziemi Włodawskiej“ poruszono sprawę meljoracji rolnych. Zdaje się, że dla ludności żadnego z powiatów Rzeczypospolitej po za Polesiem sprawa ta nie jest tak nagląca jak dla nas, Rolnik zalszany od dobroci swojej gleby produkuje raty do roku; gdy ma nieurodzaj nie może sobie straty powetować ani dziś, ani jutro, jak handlowiec lub przemysłowiec tylko musi przeczekać następne 866 dni i żyć w biedzie i nędzy. Ziemia u nas jest dobra i gdyby była zmeljorowana powinna dawać dobre urodzaje, gospodarstwa nie są karłowate i chleba powszedniego nie powiono rolnikowi naszymu brakować. Czy tak jest zobacymy ile nasza gleba daje bez meljoracji, wezmę gospodarstwo o glebie typowej.

Gospodarstwo 18 morgowe Bazylego Miskiewiczza w Lubliczynie, w tem ziemi ornej 6 mrg., łąki 8 mrg., pastwiska 7 mrg., stosunek między ziemią orną, a resztą już wiele mówi, jest on powszechny. Z tak zwanej łąki ażeby wciągnąć z wody siano gospodarz i jego czeladź musi nie w jednym roku odchorować pracę, a na sześciu morgach ziemi ornej z zasianych 260 kg. żyta zebrano 550 kg., z 200 kg. owsa zebrano 150 kg., z 50 kg. pszenicy zebrano 160 kg., z 50 kg. jęczmienia zebrano 24 kg., z 16 garncy gryki zebrano nic, z wysadzonych 12 worków kartofli zebrano 50 worków — i to jest owoc calorocznej pracy na ziemi która w suchym roku wszędzie wyda pszenicy 12 korcy z morgi!

Idźmy dalej — niech cyfry mówią — Beszta Tomasz z wysadzonych 6 worków kartofli zebrał 6 worków, z zasianych 150 kg. żyta zebrał 350 kg.; — Kowaluk Teodor z wysianych 100 kg.

żyta zebrał 75 kg., — Trubaj Szymon z wysianych 220 kg. żyta zebrał 170 kg. (na takiej samej glebie w suchym roku z 220 kg. zebrałem 8500 kg. żyta i to dopiero opłaciło pracę i dało dochód), — wdowa Anastazja Dubiec z wysianych 200 kg. żyta zebrała 160 kg., owies przepadł, — Beszta Iwan zamiast żyta zebrał mietlicę i kostrzewę, a zamiast owsa „gnidy“.

Wiele rodzilo już dziś niema chleba, to co zebrali trzeba było wysiać. — Jak żyć, co jeść, z czego podatki opłacać, a gdzie kulturalne potrzeby?

Podane wyżej fakty nie są pojedyncze, jako członek komisji szacunkowej w objęciach po powiecie wszędzie gdzie byłem słyszałem to samo, na wyższych ziemiach urodzaj niezły, na niższych — zły, brak chleba.

Nie wszyscy czytelnicy „Ziemi“ są rolnikami i dla ich orientacji podajemy co z 16 morgowego gospodarstwa Miskiewicz powinien zebrać: zamiast 660 kg. żyta 8000 kg., zamiast 150 kg. owsa 1600 kg., zamiast 25 kg. jęczmienia 400 kg., zamiast 50 worków kartofli 160 kg. worków, zamiast nic gryki 400 kg., pastwisko i łąka zamiast żywić cztery ogony, powinny żywić 10 krów mlecznych, które dałyby 4000 zł. dochodu rocznie tylko to małe ale — trzeba zmeljorować. Osuszenie wilgotnych gleb to konieczność albo osuszyć i gospodarować, albo pozostawić jak jest i dalej przymierać głodem.

Ale iak zmeljorować i skąd wziąć pieniądze. Pojedynczy gospodarz choćby miał pieniądze i siły, pokopał rowy — nawet kanały to najwyżej zrobi u siebie palupkę na wodę bez odpływu. Konieczna jest praca zbiorowa, konieczny jest inżynier wodny, któryby wymierzył i wskazał jak zrobić by robotnia nie była partactwem. To co w tym roku w nas im powiecie zginęło ze zbytku wilgoci wystarczyłoby na zmeljorowanie całego powiatu, ale tego co się nie urdziło — niema, u gospodarza pusto w stodole i w kieszni, a meljorować trzeba. — Wiejskie spółki wodne, powiedzmy otwarcie do celu nie doprowadzą, siły jednej lub nawet kilku wsi są zamale, pojedyncze meljoracje będą zbyt drogo kosztowały i trudniej im o kredyty i pomoc fachową.

Przykład — wieś Lubiczyn, Marjanówka, Czortówka, Julianówka 8 września r. b. uchwały zawiązać spółkę wodną i zwrócić się uchwałą gromadzką do powiatu, o fachową pomoc w utwo-

rzemiu Spółki, dzień 1 listopada sucha Jesień mija, a o spółce wodnej cicho...

Deklaracje podpisało kilkudziesięciu gospodarzy, właścicieli kilku tysięcy mrg.

Melioracje organizował i przeprowadził powiatowy Sejmik. Na Polesiu Sejmiki w tym kierunku już dawno pracują, uzyskują pożyczki, dają subwencje, sprowadzają inżynierów w specjalistów robią pomiary, — zresztą nie tylko na Polesiu — nawet w tak wilgotnym suchym powiecie jakim jest powiat radomski, powstała niedawno przy Sejmiku Powiatowa spółka wodna, która już otrzymała pożyczki 10.000 złotych, na 8 proc. i 20 lat, a ma przyrządzone jeszcze 400 tys. złotych w Banku Gosp. Krajowego i robota jest w pełni.

Sejmiki zajmują się melioracją, daj Boże aby i nasz nowy Sejmik wziął się do pracy, aby z naszego powiatu, który teraz jest najbiedniejszym powiatem w b. Kongresówce zrobić najbogatszy: — w bogatym powiecie będą bogaci rolnicy, handlowcy, rzemieślnicy, przemysłowcy.

Dobra droga zmniejsza odległość, uregulowana wilgoć w glebie sypie zboże — daje dobrobyt, dobra droga i dobrobyt zbliżają kulturę i oświatę, a całość daje dobrych obywateli Raeczypospolitej

J. P. T.

Sprawy łowieckie.

Ciąg dalszy

W Nr 3, 4, 5, umieściłmy artykuły dotyczące się łowiectwa napisane przez p. Liferka. Obecnie damy ciąg dalszy.

Małopolska.

Sprawy łowieckie w Małopolsce nie wiele się różniły od tych, jakie panowały w b. Królestwie, pomimo, iż w Austrii łowiectwo stało już wtedy na wysokim poziomie. I tu jedynym rozsądnikiem zwierzyny były większe majątki prywatne z wzorowo prowadzoną gospodarką łowiecką, tereny zaś gminne były tak samo wyniszczane ze zwierzyny, tak przez kłusowników jak i myśliwych. Pod względem ustawodawczym sprawa przedstawiała się znacznie lepiej, lecz tylko teoretycznie, ponieważ przestrzeganiem zajmowali się urzędnicy, którzy przeważnie o sprawach tych nie mieli pojęcia i tym samym potrzeb łowiectwa nie znali. Do 18 lipca 1909 r. obowiązywała tu ustawa wydana w 1897 r., która nakładała na gminy przymus wydzierżawiania polowań na swoich gruntach. Ustawa ta przyczyniła się do podniesienia zwierzostronu, albowiem myśliwi zrzeszeni w Kola i towarzystwa, mając możność wydzierżawienia terenów gminnych na dłuższe okresy od 6 do 12 lat prowadzili wzorową gospodarkę, której oczywista rzecz, nie opłaci się prowadzić na terenach dzierżawionych na 1 do 2 lat. Zasadniczy przewrót w tych stosunkach spowodowała ustawa z 1909 r., która całkowicie znosiła przymus wydzierżawiania terenów gminnych i dozwalała gminom prowadzić gospodarkę łowiecką pod własnym zarządkiem przez, tak zwanych „ustanowionych myśliwych” w sposób prze-

pisany ustawą. Ustawa z 1909 r. nazywała się koncepcją dla ludu, w rzeczywistości jednak, przyniosła temuż ludowi tylko szkodę.

Przymus wydzierżawiania terenów gminnych istnieje bowiem we wszystkich krajach o postępowej kulturze łowieckiej, i okazał się wszędzie bardzo pożyteczny, tak dla ludności, jak i rozwoju racjonalnego łowiectwa. Nie wykluczał on, bowiem, wcale, że myśliwi danej gminy mogli być dzierżawcami terenów, utrudniał natomiast kłusownikom zaspakajanie ich namletności.

Ustawa powyższa doprowadziła zwierzostron do ruiny, a gminy naraziła na straty, albowiem z chwilą objęcia zarządu nad terenami gminnymi przez „ustanowionych myśliwych” rozpoczynało się masowe tępienie zwierzyny, ponieważ polowała cała wieś. Jeden rok takiej gospodarki wystarczył do zupełnego wyniszczenia zwierzostronu wyhodowanego przez poprzedniego dzierżawcę T-wo Łowieckie. Po zabicu ostatniego zająca zainteresowanie „ustanowionych myśliwych” malało i gmina oddawała znów swoje wyniszczone tereny w dzierżawę T-wo Łowieckiemu, lecz już za bardzo niską cenę, gdyż za 10 lub 15 koron rocznie, za które otrzymywała poprzednio od 200 do 600 koron. Po jednym lub dwóch okresach dzierżawnych, jeżeli dzierżawca wyhodował z powrotem zwierzostron, gmina znów uchwaliała własny zarząd i rozpoczynało się współzawodnictwo w tępieniu zwierzyny.

Jak widać z powyższego, ustawa z 1909 r. uchwalona w imię obrony praw ludu, nie tylko przekreśliła rozwój racjonalnego łowiectwa, lecz przyniosła straty materialne temuż ludowi, albowiem za 6 czy 12 lat dzierżawy gmina otrzymywałaby od 1500 do 5 000 koron, a za taką sumę mogła wykonać wiele pożytecznych inwestycji, opłacić jaki podatek, subsydjować szkołę i t. p. gdy tymczasem przy własnym zarządzie dochód z dzierżawy przepadał dla gminy na szereg lat bezpowrotnie.

Zło tkwiło nie tylko w samej ustawie, lecz i w praktycznym jej zastosowaniu albowiem w granicach nawet takiej ustawy można było wiele zdziałać dla łowiectwa przy współdziałaniu władz, lecz niestety, władze nie stały na wysokości zadania. Starostwa jako organy wykonawcze 1-ej instancji w b. Galicji nigdy fachowych referentów łowieckich nie posiadały. Referat ten przydzielało się kłóremukalwiek z urzędników, oczywiście prawników, który w większości wypadków nie miał najmniejszego pojęcia o sprawach które mu narzucano, tymbardziej, że urzędnicy w Starostwach byli przeciążeni pracą i sprawom łowieckim nie mogli poświęcić tyle czasu ile by należało. Ożónie zaś biorąc, Starostwa przy nialepszych chęciach nie były w możności strzec przepisów ustawy, zaś władze autonomiczne jak Wydział Krajowy i Rady powiatowe sprawami łowieckimi nie zajmowały się zupełnie.

Jeżeli zwierzostron w b. Galicji przedstawiał się lepiej aniżeli w b. Kongresówce to było wyłączną zasługą towarzystw łowieckich, zrzeszonych w Galic. Towarzystwie Łowieckim we Lwowie które skutecznie zabiegało u władz o wyjednania dla siebie różnych przywilejów jak to: opijowanie dzierżaw polowań gminnych, prawa

co mogło wywierać wpływ na wykonywanie polowań na tychże terenach, zapobiegając często w tępieniu zwierzyny. Wogóle Galic, T wo Łowieckie położyło niespożyte założenia około rozwoju łowiectwa w b. Galicji.

Wielkopolska.

Z trzech dzielnic Polski najświetniej przedstawiają się stosunki łowieckie w Poznańskim gdzie zwierzostan osiągnął rekordowy rozwój o jakim my tu w b. Kongresówce nie mamy nawet wyobrażenia.

Postawienie kultury łowieckiej na tak wysokim poziomie jest zasługą wyjącej tamtejszych polaków, którzy przez sprężystą i racjonalną gospodarkę, wzorowaną na sąsiadach Niemcach i Czechach, doprowadzili zwierzostan do stanu kwitnącego. Rozwójowi łowiectwa w Wielkopolsce sprzyjało, w pierwszym rzędzie, surowe stosowanie ustawy łowieckiej przez władzę, a następnie wysoki poziom kultury rolnej co bodajże najwięcej przyczyniło się do osiągnięcia tak bajecznych rezultatów w dziedzinie łowieckiej. Jedynym minusem tej dzielnicy w sprawach łowiectwa było zaprowadzenie dzikich królików. Zwierzotka tenie dając prawie że żadnego zadowolenia myśliwym przyczyniły dużo strat rolnictwu i lasom, a także ujemnie się obdały na rozmnoży zajęcy, wypierając je z miejsc przez siebie zajętych. Tępienie królików kosztowało wiele trudów i pieniędzy, gdyż kontynuowane być musi stałe ze względu na wyrządzane szkody. (do sprawy tej jeszcze powrócę).

Jak widać z powyższego krótkiego streszczenia stosunków łowieckich, jedna tylko Wielkopolska stanęła na wysokości zadania. Czytając w „Łowcu” sprawozdania z odbytych tam polowań, widzimy, iż na niewielkim stosunkowo terenie łowieckim do 3000 morgów bywa na zokładzie do 800, i więcej zajęcy, jak na nasze stosunki cyfra wprost zawrotna, gdyż na wszystkich terenach włościańskich naszego powiatu nie wiele więcej zajęcy by się znalazło, tu można chodzić dzień cały, zrobić kilkadziesiąt kilometrów i nie widzieć zajęcia zupełnie, a przecież tereny mamy przewspaniale na wszelką zwierzynę, jakież więc są przyczyny tak lichego zwierzostanu? Przyczyny te znane są wszystkim myśliwym dobrze, a jest ich bardzo wiele. Zastanawiając się nad nimi musimy niestety, zacząć najpierw od myśliwych, — a więc, brak tu etyki łowieckiej, większość myśliwych nie traktuje polowania jako sportu, lecz jako interes dochodowy, sprawę tę poruszałem już raz na łamach Ziemi Włodawskiej licząc na opamiętanie się winnych, lecz nie wiele to pomogło, niezbędne są tu argumenty więcej wymowne. Brak etyki łowieckiej posunięty bywa aż tak daleko, że strzela się do zajęcy w czasie zakazanym. Jednostki którym sprawa łowiecka leży na sercu, wykroczenia takie piętnują, a nawet zawiadamiają odnośne władze celem ukarzenia podobnych wykroczycieli, lecz wobec dość długiej procedury wymiar sprawiedliwości bywa spóźniony, a przez ten czas dany myśliwy, o ile

go się tak uważać godzi, uprawia zabawkowe i dzikie polowanie, wyniszczając dnoścześnie zwierzostan. Grono myśliwych zrzeszonych we Włodawskim Towarzystwie Łowieckim, pragnąc choć trochę podnieść zwierzostan okolicy, wydzierżawiło w pobliżu Włodawy gromadzką kłusownię w pobliżu Suszno i Szuminke zamykając na tychże polowanie na zajęcia zupełnie. Zabieg powyższy okazał się bardzo skuteczny już w pierwszym sezonie dał się zauważyć duży przyrost zajęcy, ale to właśnie zostrzyło apetyty myśliwych sąsiadów, którzy nie mogli znieść tego, że na wymienionych wyżej terenach T-wa hoduje się zwierzynę, — no i będzie sprawa sądowa. A nie wątpię w to, iż Sąd Pokoju odpowiednio sprawę tę potraktuje, tymbarziej, że strzelanie zajęcy na cudzym i do tego zamkniętym terenie również się powinno, moim zdaniem, kradzieży conajmniej zbroja wanopecz z pola sąsiada. Daj Boże aby wyro: był jaknajsurowszy, gdyż poszanowanie cudzej własności w dziedzinie łowiectwa pozostawia u nas wiele do życzenia. Zarząd T wa, mając już wiele kłopotu z własnymi członkami walczyć musi jeszcze z myśliwymi — sąsiadami i kłusownikami wszystkich znanych tu odmian, którzy grasują bezkarnie okragły rok. Jako ilustracja tych miłych stosunków może posłużyć następujący fakt. W drugiej połowie października br. Miejscowe towarzystwo Łowieckie urządziło polowanie w dzierżawionych przez siebie lasach od wsi Różanka. W trakcie polowania okazało się, że na tym samym terenie odbywa się jeszcze drugie polowanie, również z naganką, a nawet i psami Strzelcy rozstawieni byli na linii, a naganka łącznie z psami napędzała im zwierzynę. Zarządzona przez łowczego obława nie dała pożądaných wyników gdyż nie udało się przytrzyma:ć żadnego z kłusowników, ani też ustalić tożsamości tychże, stwierdzono tylko, że było ich czterech. Jedynym sukcesem obławy, było ustrzeżenie psa. do bandy tej należącego. Powyższy wypadek dowi:da najlepiej do jakiej bezczelności dochodzi kłusownictwo w naszym powiecie. Nic dziwnego, że zwierzostan gwałtownie znika i te sławne w minionych czasach tereny stają się z punktu widzenia łowieckiego pustynią, a wszelkie usiłowania jednostek, a nawet Towarzystw Łowieckich, z racji braku racjonalnej ustawy łowieckiej i minimalnego współdziałania Władz Policji, nie odnoszą pożądanego skutku.

S. Luterak.

ciąg dalszy nastąpi.

ŻYCIE SAMORZĄDOWE POWIATU.

Plenarne posiedzenie Sejmiku.

Na skutek rozwiązania Sejmiku odbyły się w większości gmin nowe wybory delegatów do Sejmiku, który ostatnio ukonstytuował się dnia 12 listopada b. r. W tym dniu odbyło się plenarne posiedzenie nowo wybranego Sejmiku. Na początku obrad były głównie wybory do Wydziału Powiatowego i poszczególnych Komisji. Pan starosta Adolf powitał delegatów, życząc owocnej

pracy i dobrego zrozumienia potrzeb całego powiatu, podkreślił. Iż myślą przewodnią jego jest harmonijna współpraca z członkami Sejmiku. Ponieważ zaś Polska jest państwem przeważnie rolniczym przeto kładzie nacisk na podniesienie w powiecie rolnictwa, doprowadzenie do należytego stanu dróg i szos. Dalej p. Starosta prosi delegatów, ażeby przy wyborach do Wydziału i poszczególnych Komisji kierowali się jedynie doborem ludzi uczciwych i mających tylko dobro powiatu na względzie.

W Imieniu p. Wojewody przemawiał naczelnik wydziału samorządowego p. Szajnowski, prosząc delegatów by przy omawianiu wszelkich spraw mieli prócz dobra powiatu, również i Interesy Państwa na względzie.

Przed przystąpieniem do obrad delegat Korol z Ostrowa zgłosił wniosek nagły o wysłanie depeszy wyrażającej hold i cześć Panu Prezydentowi Mościckiemu. Del. Demczuk z Romanowa zgłosił wniosek wysłania depeszy dziękczynnej Marszałkowi Piłsudskiemu za Jego pracę odnowicielską Państwa Polskiego. Następnie del. Demczuk zgłosił wniosek o wyrażenie czci i podziękowania senatorowi Blykoszowi, jako obrońcy i bojownikowi Podlasia i za prawdziwie państwowe stanowisko zajęte w stosunku do Rządu Marszałka Piłsudskiego na terenie Klubu sejmowego Piasta. Wszystkie powyższe wnioski przyjęte zostały przez akklamację wśród oklasków.

Po wnioskach nastąpiły interpelacje: pierwsza, dlaczego nie rozpoczęto robót drogowych na szosie Sławycze, druga dlaczego nie zwolniono instr. rolnego Łukaszczyca, trzecia, dlaczego nie założono betoniarń w Wisznicach, Na interpelacje w sprawie dróg odpowiedział p. inż. Krajski, tłumacząc nierozpoczęcie robót brakiem czasu i odpowiedniej ilości zwiezionego kamienia a co najważniejsze nie było na powyższe roboty gotówki. W sprawie zwolnienia p. Łukaszczyca p. sekr. Komarnicki zakomunikował, iż ustawowo zwolnienie pracowników należy do Wydziału Powiatowego. Wobec przesłania odpłać protokulu posiedzenia ostatniego Sejmiku wszystkim delegatom zdecydowano tegoż nie czytać. Natomiast, p. sekr. Komarnicki odczytał regulamin obrad Sejmiku. Regulamin ten postanowiono rozesać delegatom Sejmiku i na następnym posiedzeniu przyjąć.

Wyakość dyet delegatów objęta regulaminem, ustalono według 7 ej kat. prócz zwrotu rzeczywistych kosztów podróży. Następnie przystąpiono do wyboru Wydziału Powiatowego.

Ze złożonych list kandydatów wybrani zostali: senator Blykosz jednogłośnie, Prawdźca z Krzywowierzy, Kuraszkiewicz z Włodawy, Juszczak z Uściłowa, Danilczuk z Opola i Pyszko z Dołholisk.

Następnym punktem obrad były sprawozdania z działalności wydziału, za czas rozwiązania Wydziału.

Z dokonanych robót drogowych dał sprawozdanie inż. Krajski z którego wynika że wybudowano drogi w ogólnej ilości 5 km. Wiele robót musiano wstrzymać, gdyż brak było na czas odpowiedniej gotówki. Delegat Korol w odpowiedzi na sprawozdanie uskarżał się na zle

wykonanie drogi Parczew — dojazd kolejowy która obecnie jest gorsza niż była przed naprawą. W dyskusji nad sprawozdaniem sen. Blykosz użytykwał na prowadzenie robót sposobem szarwarkowym i prosił p. naczel. Szajnowskiego o poparcie materialne w Województwie na polepszenie stanu dróg w Powlecie. Pan Szajnowski w odpowiedzi podkreślił by przedewszystkiem pow. Włodawski liczył na własne siły, a potem na kredyty rządowe. Delegat Prawdźca stwierdził, że jednak roboty na drogach w powiecie ruszyły się. W końcu senat. Blykosz wniósł o przygotowanie ogólnego planu robót drogowych i wystąpienie o kredyty. Pan Starosta zaproponował delegatom by otrzymaną pożyczkę na budowę szpi-tała użyć na razie na roboty drogowe, a później z wpływów drogowych zwrócić na budowę szpi-tała. Powyższe propozycja została przyjęta.

Del. Korol podał wniosek, by szarwark w miarę potrzeby zamieniony był na gotówkę, co zostało przyjęte. Sprawozdanie instr. rolnego p. Łukaszczyca okazerne i obfitujące w cyfry zostało bez dyskusji przyjęte.

Sprawozdanie z prac w Ognisku Kultury Rolnej w Hańsku dał agronom p. Sobieszkański.

W dyskusji nad powyższem sprawozdaniem ujawniła się niechęć do nazwy gospodarstwa w Hańsku, która jest zbyt szumną do zakresu pracy tam prowadzonej. Zatem wpłynął wniosek del. Demczuka o powołanie Komisji z ramienia Centr. Zw. Kółek Rolniczych, celem zbadania warunków miejscowych i potrzeb naszego powiatu i Ogniska Kultury Rolnej w Hańsku. Wpłynął również wniosek del. Korola, by roboty szarwarkowe prowadzone w okresach: wiosennym i jesiennym dozorowane były przez technika, wzmocnić dozór przez zaangażowanie kilku techników na te okazy robót, ażeby roboty wszędzie mogły być należycie wykonywane.

W końcu posiedzenia przystąpiono do wyboru poszczególnych Komisji:

Do Kom. Rolno-melioracyjnej wybrano: A. Blykosza, S. Pyszko, Szczygielskiego, Prawdźca i Juszcza

Do Komisji Sanitarnej:

Dr. Łobacza, Juszcza, Herasłowicza, Gawdziańskiego.

Do Komisji Drogowej:

Danielczuka, Adamiuka, Rudkę, Prawdźca i Szczygielskiego.

Do Komisji Poborowej oceny sprzętu i koni: Wieliczko, Kozła, Tereszczuka, Adamiuka, Czeczota i Leszczyńskiego.

Do Komisji Umarzania pożyczek z odbudowy:

Sakowicza, Blykosza A. Szaraminka.

Do Komisji Oświatowej:

Blykosza J., Herasłowicza, Sidora, Prawdźca i ka. Pabstewicza.

Na przedstawicieli do Pow. Rady Szkolnej wybrano:

Gilszczyńskiego, Pawluka i Czeczota.

Do Komisji Rewizyjnej wybrano:

Pawluka, Poleszuka, Sakowicza, Kruszewskiego i Werducha.

Należy podnieść, iż pierwsze posiedzenie

wybranego Sejmiku odbywało się wśród ogólnego zainteresowania delegatów i przy licznym udziale publiczności.

W. K.

Z gmin.

Sprawy ogólne.

Rada gminy Wołoskowi postanowiła odnieść się z propozycją do poszczególnych wsi wchodzących w skład rejonu ochotniczej straży ogniowej w Sosnowicy, aby na rzecz tej straży Zebrania Gromadzkie dobrowolnie opodatkowały się w wysokości po 50 gr. od każdego domu, na wynajęcie stojki konnej potrzebnej dla straży.— Gdyby zaś poszczególne wsi nieprzystąpiły na powyższy projekt winny dostarczyć kolejno stojki potrzebne dla straży wraz z wyjazdem.— Rada ta wyszła z założenia, iż rejon działania straży ochotniczej winien sięgać w promieniu 7 km. od Sosnowicy.—

—Rada Gminy Wołoskowi przyznała na rzecz powozdian w Małopolsce wschodniej subwencję w wysokości 30 zł. i powołała do życia Komitet złożony z 10 osób, którego zadaniem jest zająć się zbiórką ofiar.—

—Zebranie Gminne w Hańsku postanowiło asygnować na powozdian w Małopolsce wschodniej 1500 zł. Zebranie Gminne wybrało komitet złożony z 6 osób celem zbierania ofiar.—

—Rada Gminna Tyśmienica postanowiła uchwalić na rzecz powozdian w Małopolsce wschodniej z funduszków gminnych 150 zł.—

—Rada Gminna Włodawa postanowiła asygnować na powozdian w Małopolsce wschodniej 100 zł.

Sprawy administracyjne.

—Pan Starosta zatwierdził w gminie Opole wybranych kandydatów przez Zebranie Gminne w dniu 10 XI. 1927 na wójta Antoniego Szechninka, zaś na zastępcę Karpa Pytla.—

—Gmina Uścimów na zlecenie Starostwa miała uścić za niezakiego Niewiarowskiego umysłowo chorego kosztu leczenia w jednym ze szpitali poznańskich.— Ponieważ ów niezamieszkiwał na terytorjum gminy i tylko był wpisany do ksiąg ludności: gmina od orzeczenia Starostwa odniosła się z rekursem do Wojewody. Pan Wojewoda jednak rekurs gminy uchylił. Decyzję Wojewody Gmina zaskarżyła do Trybunału administracyjnego i tenże decyzję Wojewody uchylił zwalniając Gminę od ponoszenia kosztów leczenia.

—Rada Gminna w Uścimowie postanowiła odnieść się do Starostwa z prośbą o umorzenie pożyczek zaciągniętych w Powiatowej Komisji Pożyczkowej na budowę domu gminnego w wysokości 4000 zł.

Uchwałę tę winny podnieść również rychło inne Gminy które zaciągały pożyczki na budowę szkół, gdyż pożyczki mogą być umorzone w wysokości 80 proc. lub nawet całkowicie.

Sprawy oświatowe.

Rada Gminna w Hańsku postanowiła zezwolić Kołu Młodzieży Wiejskiej na urządzenie sceny, oraz postanowiła przyznać 2 ubikacje w budynku urzędu na urządzenie świetlicy i biblioteki Koła.

Uchwałę Rady Gminnej należy przykładać, gdyż samorządy gminne winny popierać organizację Kół Młodzieży jako wychowujących uświadomionych i współuczniących obywateli kraju.

Sprawy bezpieczeństwa publicznego.

Zebranie Gromadzkie wsi Babianka zniósło obowiązek kolejniczy warty nocnej i wynajęło stałego stróża nocnego.

Sprawy bezpieczeństwa ogniowego.

Zgromadzenie wioskowe w Holeczowcach folwarku postanowiło zorganizować oddział straży ogniowej. Do Zarządu wybrano Michała Skolimowskiego, Ignacego Wnuka, Juliana Wnuka, Stanisława Drożdza i Władysława Drobika.

Do Komisji Rewizyjnej weszli Jan Szymanek, Aleksander Barela i Aleksander Drobik.

Zyczymy rozwoju związanej organizacji Fundusze potrzebne na założenie straży najlepiej zebrać drogą dobrow. w. ln. składki z morga na podstawie uchwały Zebrania.

Statut należy przesłać do Urzędu Wojewódzkiego celem rejestracji zaś o subwencję należy się zwrócić do pow. z. h. nego Zakładu Ubezpieczeń w Warszawie Aleje Jeroz. lmskie № 47.

Z Rady Szkolnej Powiatowej.

W dniu 18 października b. r. odbyło się posiedzenie Rady Szkolnej powiatowej pod przewodnictwem p. Stanisława Głiszczyńskiego, na którym rozpatrzono z ważniejszych spraw następujące.

Rada Szkolna zatwierdziła: wybór: W. Kłosa na członka Dozoru Szkolnego gm. Włodawa, dokonany na posiedzeniu naucz. w d. 9/X b. r.,— tr. Bobruka do Dozoru Szkolnego gm. Opole dokonany na posiedzeniu Rady Gminnej w d. 17/VII b. r.,— Czesława Targońskiego z Mostów, oraz zastępcy tegoż Jakóba Hołocna z Mostów do Dozoru Szkolnego gm. Opole, dokonany na posiedzeniu Zebrania Gminnego w d. 28/VIII b. r.,— Edwarda Czecha i zastępcy tegoż Wójta Jana do Dozoru Szkolnego gm. Dębowa-Kłoda, dokonany na posiedzeniu Rady Gminnej w d. 25/8 b. r.,— Kazimierza Jakubowicza nauczyc. w Opolu do Dozoru Szkolnego gm. Opole, dokonany na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w d. 18/9 b. r.,— Siodłowskiego Jana z Głębokiego do Dozoru Szkolnego gm. Uścimów, dokonany na posiedzeniu Rady Gminnej w d. 27/VIII b. r.,— Józefa Polapczuka do Dozoru Szkoł. gm. Włodawa, dokonany na posiedzeniu Rady Gminnej w. d. 15/7 b. r.,— Józefa Mielitki z Łasku Bruskiego do Dozoru Szkolnego gm. Wołoskewola, dokonany na posiedzeniu Rady Gminnej w d. 31/7 b. r.,— Piotra Sawickiego do Dozoru Szkolnego gm. Krzywierzba, dokonany na posiedzeniu Rady Gminnej w d. 20/7 b. r.,— Andrzeja Korola i Moszka Hersza Szapiry do Dozoru Szkolnego miasta Ostrowa, dokonany na posiedzeniu Rady Miejskiej w d. 22/9 b. r.,— Wiktora Boz-

darczuka i zastępcy tegoż W. Szyńkaryka do Dozoru Szkol. miasta Ostrowa, dokonany na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w d. 9/9 b. r. — Szczepana Kulika delegata Magistratu na członka Dozoru Szkolnego m. Ostrowa, dokonany na posiedzeniu w d. 24/9 b. r.

Postanowiono zatwierdzić na 2-gi okres kadencji wybór Waszczyka Andrzeja w Dozorze Szkolnym gm. Sobibór.

Mianowano Kubiczka Antoniego nauczyciela w Opolu członkiem Dozoru szkolnego gm. Opola, jako delegata Rady Szkolnej Powiatowej.

Mianowano Zegadłową Janinę nauczycielkę do Dozoru Szkolnego w Dębowej Kłodzie, jako delegatkę Rady Szkolnej powiatowej.

Mianowano Szymona Hładuna członkiem Dozoru Szkol. gm. Dębowa Kłoda jako delegata Rady Szkol. Pow.

Mianowano Rościszewskiego Roberta z Romanowa na członka Dozoru Szkol. gm. Romanowa, jako delegata Rady Szkol. Pow., oraz Skrzyńskiego Pawła z Sosnowki na zastępcę Prokopiuka.

Mianowano Zuchowicza Jana nauczyciela w Wołoszkowoli na członka Dozoru Szkol. gm. Wołoszkowola jako delegata Rady Szkol. Pow.

Na miejsce ustępującego członka Rady Szkolnej p. Nowakowskiego Stanisława, postanowiono zaproponować, oprócz P. Br. Michalskiego jako kandydatów p. Rościszewskiego obywatela ziemskiego z Romanowa i Horszczaruka Adama z Horostyty.

Przyjęto rezygnację p. Zaluski z godności przewodniczącego Dozoru Szkolnego gm. Tyśmienica.

Nie przyjęto rezygnacji p. M. Torbicza z godności przewodniczącego Dozoru Szkoln. gm. Wyrki.

Rozpatrzywszy podania o subsydia Rada Szkolna postanowiła:

Przyznać 130 zł dla Koła Młodzieży Wiekowej w Zaliszczu;

Przyznać 100 zł dla Koła Młodzieży Wiekowej w Uścimowie.

Przyznać 27 zł, dla Koła Młodzieży Wiekowej w Siedliszczu.

Przyznać 200 zł. dla Koła Młodzieży Wiekowej w Głębokiem.

Podanie mieszkańców wsi Zahajki, o utworzenie szkoły na miejscu, postanowiono zatwierdzić przychylnie, o ile przedłożą dokumenty stwierdzające przepisaną ilość dziatwy w wieku szkolnym.

Podanie mieszkańców wsi Stępków, o pozostawienie szkoły w Stępkowie do czasu wybudowania nowej szkoły w Dębowej Kłodzie postanowiono zatwierdzić odmownie.

Postanowiono dzieci z kol. Orzechow i Orzechowa Starego przyłączyć do szkoły w Orzechowie Nowym. zaś dzieci z końca wsi zwolnić od obowiązków szkolnego.

Podanie mieszkańców kol. Kulczyn gm. Hańsk o utworzenie szkoły w tejże kolonii postanowiono zaopiniować przychylnie.

Podanie mieszkańców kol. Ujazdów gm. Hańsk o utworzenie szkoły na miejscu, postanowiono zatwierdzić odmownie.

Na wniesione podanie mieszkańców kol. Lubowicz o utworzenie szkoły powszecznej w tejże kolonii Rada Szkolna postanowiła zwrócić się do Ministerstwa Wyznań Rel. i Ośw. Publ. z wnioskiem o wydzielenie wsi i kol. Lubowicz z obwodu Domińczyn i utworzenie szkoły w Lubowlezu

Rozpatrząc uchwałę Rady Miejskiej m. Parczewa w przedmiocie budowy szkoły w Koczergach, Rada Szkolna postanowiła zatwierdzić odmownie, ze względu na sieć szkolną, która przewiduje 2-e szkoły 7-mio klasowe w Parczewie.

Podanie mieszkańców wsi Jedlanka Stara. w sprawie otwarcia zlikwidowanej szkoły w Jedlance Starej zatwierdzono odmownie.

Pismo Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego, którym zawiadamia, iż nie znajduje podstaw o wyjednanie w Ministerstwie W. R. i O. P. zezwolenia na uruchomienie szkół w Nietianach i Janówce, z powodu małej ilości dziatwy szkolnej i braku wolnych etatów przyjęto do wiadomości

Zezwolono na pozostawienie w Wołczynach budynku kupionego na szkołę tylko na ten rok, z tem że koszła przeniesienia tego budynku do Zberetza, należy wstawić do budżetu na 1928/9

Za wzorowe prowadzenie ksiąg Dozoru Szkolnego gm. Wyrki postanowiono wyrazić uznanie P. Palczyńskiej Stefanji nauczycielce w Wyrkach

Ponieważ rady gminne uchwaliły wnieść rodziców dzieci do uiszczenia opłat za badanie dziatwy w wysokości i zł. od dziecka postanowiono odnieść się do lekarzy o przeprowadzenie badań zdrowia dziatwy a mianowicie przez

Dr. Kaczanowskiego w gm. Sławatycze
Dr. Godlewskiego w m. Włodawa i gm. Włodawa

Dr. Tomaszunasza w gm. Dębowa-Kłoda
Dr. Lasła w gm. Tyśmienica i Uścimów
Równocześnie utworzono Komisję, celem opracowania planu Opieki Sanitarnej nad dziatwą szkolną tut. powiatu w skład której wchodzi: P. P. Przewodniczący R. S. P. St. Głiszczyński, Inspektor Szkolny W. Koszyk, Dr Łobacz Dr. Godlewski i Pawluk

Rekursy ukaranych za niedopełnienie obowiązków szkolnego:

REKURSY:

Grzywaczewskiego Daniela z Wołoszkowoli,
Bilczyńskiego Tadeusza z Wyrki,
Lesiuka Aleksandra z Wyrki,
Danielczuka Eljasza z Nietiali,
Buski Grzegorza z Zahajek uwzględnic.

REKURSY:

Harmacińskiego Stanisława z Sosnowicy,
Miszuka Jana z Szuminki,
Oleszczuka Mikity
Kaufmana Szulima z Orchowka,
Juszczaka Adama z Wyrki,
Gleby Jana z Pachola,
Karpinka Kazimierza z Korony,
Chilimoniukę Pawła z Opola,
Kudy Michała z Grabówki,

Poleszczuka Antoniego z Grabówki,
Styszko Mikołaja z Zaliszcza,
Dobojdy Tomasza z Lubienja,
Kanoną Aleksandra z Uścimowa,
Kuzmiera Stanisława z Maśluch,
Wolosa Adama z Rusity niewuzgłędnic.

Superfosfatu	150	.
Azotniaku	150	.
Na zamówienia zbioru średnio przez rolników	owe bezpo- skrypty dłużne:	
Tomasymy	450	.
	2650	.

REKURSY:

Kiryuczka z Pachola zniżyć karę do 6 zł.
Karnowskiego Fel. ze Stepków zniżyć karę do 6 zł.
Wińskiego Stan. " " " 5 " "
Panasiuka Michała z Pachola " " " 6 " "
Sidory Antoniego ze Stepków " " " 2 " "
Kosińskiego Jana " " " 6 " "
Kopińskiego Franciszka " " " 5 " "
Prundy Ant. z Krzywowierzby zniżyć karę do 4 zł.
Czelej Julji z Wryk Adampol " " " 2 " "
Kota Jana z Lipówki " " " 4 " "
Karnowskiego Ign. ze Stepków " " " 6 " "
Prokopiuk Julji z Luty " " " 1 " "
Frydmana Josela z Mościsk " " " 10 " "

Podanie Jana Miszuka z Szuminki w sprawie zwolnienia córki Antoniny od obowiązku szkolnego załatwiono odmownie

Łącznie
czyli 26 1/2 wagonów 10 tonowych.

II. Akcja siewna,

Dzięki uzyskaniemu kredytowi od Urzędu Wojewódzkiego 50.000 dla ludności poszkodowanej skutkiem klęsk żywiołowych, zaopatrzone ludność rolniczą powiatu dotkniętą tego rodzaju klęską (przedewszystkiem pogorzelnicy, dalej okolice nawiedzone gradem i te gdzie zwała wymokły skutkiem długotrwałych ustawicznych deszczów; dalej w kolejnoci osadników wojskowych, Kólkowiczów, wreszcie ogółu rolników) w doborowe ziarno siewne (I-sze odsiewy) żyta, które zostało sprowadzone ze średnietw Centrali Spółdz. Stow. Roln. Handl. w Warszawie („Storol”):

żyta Wierzbńskiego I-szy odsiew	150 metr.
żyta Petkuskiego I-szy odsiew	300 "
żyta Wierzbńskiego I-szy odsiew z maj. Różanka	40 "
oraz z Ogniska Kultury Rolnej w Hańsku:	
żyta Puławskiego 2-gi odsiew	120 "
pszenicy Puławskiej 2-gi odsiew	15 "
Łącznie	610 "
żyta i 15 metr. pszenicy.	

Ponadto dla Ogniska Kultury Rolnej w Hańsku dostarczono:

pszenicy oryginalnej "Ostki"	2 metr.
żyta oryginalnego Puławskiego	15 "

Jeżeli chodzi o zaopatrzenie rolników w zboże siewne w poszczególnych gminach, takowe zostało podzielone w następujący sposób:
dla gminy Włodawa żyta 160 metr. i pszenicy 15 metr.

" " Wola Wereszczyńska	żyta 65 metr.
" " Hańsk	" 90 "
" " Wryki	" 50 "
" " Sobibór	" 40 "
" " Turno	" 33 "
" " Sławatycze	" 22 "
" miasta Parczewa i jego okolic	" 150 "
Łącznie żyta	610 "
pszenicy	15 "

Niezależnie od zboża siewnego, udzielono rolnikom przez Powiatowy Komitet Pomocy Rolnej zapomogi gotówkowej na zakup zboża siewnego w kwocie 23.400 a mianowicie:

dla gminy Sławatycze (grad) (skutkiem klęski i długotrwałych ustawicznych deszczów i wymoknięcia zboża)	zł. 9.850
dla gminy Krzywowierzba	" 3.050
" " Turno	" 3.250
" " Sobibór	" 3.850
" " Włodawa	" 1.650
różnym (na zakup pszenicy)	" 650
dla pogorzelnoci miasta Parczewa	" 1.100
Łącznie	" 23.400

Sprawozdanie

z działalności Instruktora Konrada Łukasiewicza na terenie powiatu Włodawskiego za okres od 1 lipca do 1 listopada 1927 r.

Działalność moją w okresie sprawozdawczym z uśrednieniem głównie:

- 1) w akcji nawozowej,
- 2) " siewnej,
- 3) w doświadczeniach,
- 4) w pracy organizacyjnej, kulturalno-oświatowej i uścisławczej,
- 5) w zaopatrzeniu rolników w drzewka owocowe,
- 6) w o.rganizacji spółek maszynowych.

I. Akcja nawozowa.

Prrowadząc tę akcję wspólnie z Powiatową Kasą Oszczędności, w drodze ustnej propagandy przy objęciu powiatu z wygłoszeniem referatów i pogadank na zebraniach Kółek Rolniczych, oraz rozdawaniem odpowiednich broszur, druków i ulotek C. Z. K. R. o potrzebie i korzyściach racjonalnego stosowania nawozów sztucznych, jak również gromadzeniem zbiorowych zamówień nawozów sztucznych, na okres siewów jesiennych b. r. dostarczono rolnikom:

Za pośrednictwem Powiatowej Kasy Oszczędności we Włodawie:	
Tomasymy	700 metr.
Superfosfatu	150 "
Azotniaku	50 "

Za pośrednictwem Spółdzielni „Rolnik” w Parczewie:	
Tomasymy	1000 "

Wchodząc w skład Komitetu Pomocy Rolnej i działając z jego ramienia, całą technikę rolnictwa zboża siewnego poszczególnym rolnikom uskuteczniał Instruktor Rolny.

III. Doświadczalnictwo

Z poletek doświadczalnych z nawozami sztucznymi, założonymi na terenie powiatu w gospodarstwach kółkowiczów na wiosnę b. r. pod jarzynę (owies, jęczmień) oraz oziminę — główne stosowanie azotniaku i ziemniaki w liczbie 12. dokonano zbiorów omiotów, oraz określenia wysokości plonów zarówno w ziarnie jak też słomie, a więc i działania poszczególnych nawozów sztucznych, które to oynki w osobnym zestawieniu załączam.

Już dziś na podstawie przeprowadzonych obliczeń i wyników wzmiankowanych doświadczeń zbiorowych można stwierdzić na wszystkich bez wyjątku poletkach doświadczalnych wybitnie dodatnie działanie na zwykłe plonów przedewszystkiem *superfosfatu*, oraz nawozów *azotowych* w postaci bądź to saletry, lub też azotniaku. Efekt od działania soli potasowej był naderś dość słaby, w granicach opłacalności użycia soli potasowej. Przemawia to za wyczerpaniem naszych gleb w nawozy *fosforowe i azotowe*, których właściwe użycie, pokrywając koszty samych nawozów, daje widoczny czysty zysk.

W okresie siewów jesiennych pod oziminę założone zostały doświadczalnia *superfosfatu i tomasyna* pod żyto w 10-ciu punktach powiatu. 3 w gminie Sobibór, 1 w Drozdówce, 1 w Dolhobrodach, 2 w gm. Turno, oraz 3 w okolicach podmiejskich Włodawy.

Zarówno akcja doświadczalna w postaci szeregu poletek doświadczalnych, zakładanych u poszczególnych gospodarzy małorolnych (przedewszystkiem kółkowiczów), jak też propaganda ustna szerzona wśród ogółu rolników przez Instruktor Rolnego, — już w roku bież., dała dodatnie wyniki w postaci dość znacznej ilości nawozów sztucznych (jak na powiat Włodawski) — bo 26 1/2 wagonów, zużytych w okresie siewów jesiennych, co łącznie z nawozami zużytemi na wiosnę b. r. (11 wagonów 10 ton) stanowi cyfrę 37 1/2 wagonów 10 tonnowych.

IV. Dział organiz. i kult. oświat.

Zorganizowano nowych Kolek Rolniczych 5. (w Uścimowie, Wrykach-Połód. Wryki-Wola, Korolówce i Drozdówce).

Dokonano wyjazdów na powiat — 43.

Wygłoszono referatów i pogadanek w zakresie doświadczalnictwa nawożenia roli i stosowania nawozów sztucznych, o potrzebie dokonywania siewu doborowym ziarnem siewnym, o bajcowaniu (odkaszaniu) zboża, o siewie rzędowym, o mechanicznej uprawie roli, o spółkach maszynowych, o spółdzielczości i młeczarniach spółdzielczych — 39.

Rozkolportowano broszur o zawodowo-rolniczej, wydawnictwa C. Z. K. R. — 126 egzemplarzy, oraz druków i ulotek C. Z. K. R. w zakresie stosowania nawozów sztucznych, hodowli i zakładania sądów handlowych z wózą 500 egz.

Zorganizowano Okręgowy Związek Kolek Rolniczych na powiat Włodawski.

Po kilkakrotnie przeprowadzonych zebraniach organizacyjnych przy Kółkach Rolniczych w Różance i Stawkach w sprawie organizacji na jesieni b. r. młeczarni spółdzielczej w Różance z filją w Stawkach, sporządzono listę członków założycieli młeczarni, zapis których jest obecnie w toku.

V. Sadownictwo.

Zamówiono dla kółkowiczów za pośrednictwem C. Z. K. R. na sezon jesienny b. r. 900 sztuk drzewek owocowych na kredyt 3—ch letni, z których 475 sztuk już zostało otrzymanych dla gminy Hańsk.

VI. Spółki Maszynowe.

Zorganizowano na terenie powiatu 23 spółki maszynowe celem zakupu maszyn i narzędzi rolniczych na warunkach 3 ch letniego kredytu udzielanego na ten cel przez Państwowy Bank Rolny.

Dla 14 spółek maszynowych na łączną sumę wartości zamawianych maszyn — 32 000 zł. został uzyskany kredyt w Państwowym Banku Rolnym w kwocie zł 20,750.

Dla tych spółek większa część maszyn i narzędzi rolniczych (bo 80 proc.) zostały już do rólnołnikom.

Ogólna ilość zamawianych maszyn jest następująca:

- 1 żniwiarka,
- 7 siewników rzędowych Wecklego,
- 6 ml. cerni szerokomłotnych,
- 6 kieratów do nich,
- 12 młocarni 4 i 2 trybowych sztyftowych,
- 8 kieratów do nich,
- 10 kultywatorów 5-cio zębowych,
- 8 sprężywek,
- 3 brony łukowe,
- 8 wialni,
- 12 bron żalaznych,
- 6 pługów,
- 8 aleczkarni,
- 8 parników,
- 4 wagi — na ogólną sumę zł. 32 000.

Organizacja nowych spółek maszynowych trwa w dalszym ciągu.

Instruktor Rolny:
Konrad Eukaszewicz.

Włodawa, dnia 12 listopada 1927 r.

KRONIKA.

Z uroczystości obchodu dziesiątej rocznicy odzyskania niepodległości.

W dziesiątą rocznicę odzyskania niepodległości i powrotu do Ojczyzny z kazamat twierdzy magdeburkiej Marszałka Piłsudskiego (obecny Prezes Ministrów, w całej Polsce odbywały się uroczyste obchody.

We Włodawie pod przewodnictwem p. starosty Adlofa utworzył się Komitet, który między innymi ułożył ogólny plan obchodu.

Uroczystości obchodu zaczęły się już wleczorem dn. 10 listopada b. r.

O godz. 7 i pół wieczorem odbył się capstryk. Oddział konny miejscowego Garnizonu przejeżdżał ulicami miasta z orkiestrą na czele, wygrywająca marsze. Mieszkańcy Włodawy barwnie udekorowali i aluminiowali domy.

Następnego dnia obchód rozpoczął nabożeństwem we wszystkich świątyniach.

W kościele parafjalnym o godz. 10 ks. dziekan Pabisiewicz odprawił mszę św. śpiewaną, podczas której grała na chórze orkiestra 80 p. a. p. Na nabożeństwie byli obecni przedstawiciele wszystkich urzędów państwowych i samorządowych z p. starostą Adolfoem na czele, oraz korpus oficerski z p. pułkownikiem Bogusławskim.

Po odprawieniu mszy św. ks. dziekan Pabisiewicz wygłosił stosowne do okoliczności kazanie, poczem odśpiewano „Boże coś Polskę.”

Przy kościele utworzył się pochód, w którym wzięły udział dzieci szkolne, oddział wojska, przysposobienia wojskowego, strazy ochotniczej i policji. W pochodzie wzięli udział p. p. starosta, ks. dziekan Pabisiewicz, burmistrz Ber, pułkownik Bogusławski, oraz przedstawiciele urzędów.

Pochód przy dźwiękach marsza przeszedł ulicami miasta na Rynek, gdzie do już oczekującej tłumnie ludności przemówił z trybuny p. zast. starosty Miazewski. W swem ześwada wygłoszeniem przemówieniu p. Miazewski treściwie ujął wszystkie momenty walk o niepodległość począwszy od Sejmu czteroletniego do walk legionów pod wodzą Komendanta Piłsudskiego.

Ran Miazewski zakończył swe przemówienie wzwołaniem do pracy, gdyż jak powiedział, walki zbrojne ustały, lecz obecnie toczy się walka na polu ekonomicznem i ten tylko naród zwycięży, który da największą sumę pracy. Koncząc przemówienie p. Miazewski wznosił okrzyk na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Ministrów Marszałka Piłsudskiego, który ludność trzykrotnie z entuzjazmem powtórzyła.

Po odegraniu hymnu „Jeszcze Polska nie zginęła”, odbyła się defilada, którą przyjął p. pułkownik w towarzystwie p. starosty, ks. dziekana oraz korpusu oficerskiego.

Pierwszy przemarszerował spieszony oddział 80 p. a. p., następnie p. Bajuk poprowadził równym krokiem dziarsko prezentujący się oddział przysposobienia wojskowego, poczem przemarszerował oddział Och. Strazy Pożarnej, a w końcu oddział policji.

Po południu o godz. w siedzibie Stow. Rzem. Chrześcijań odbyła się Akademia obchodu przy szczernej napełnionej publicznością salą.

Pan Szalest, naucz. szkoły miejscowej, wygłosił odczyt, obejmujący chronologicznie poszczególne prace i walki o niepodległość Narodu w w czasach przedwojennych, jak i podczas trwania wojny europejskiej. W końcu odczytu p. Szalest wznosił okrzyk na cześć Prezydenta Mościckiego i Marszałka Piłsudskiego a orkiestra 80 p. a. p. odegra Jęszcza Polska niezginęła. W części koncertowej p. kapelm. Szenc dobrze dostosował wykonane przez orkiestrę utwory, między którymi odegrana Wiązanka pieśni legionowych, była rześkie oklaskiwana.

Staraniem p. p. amatorów Kółka Dram. urzędniczego i przy łaskawym współdziałaniu art. Mań

kowskiego, odegranym został obrazek sceniczny „Ostatni Raport”. Ładnie śpiewał chór dzieci szkolne a cenniejsze Korobejkówna i Kuberówna mile deklamowały wiersze okolicznościowe.

Zakończono Akademię wspaniale odтворzonem żywym obrazem. Polska Odrodzona, który publiczność nagrodziła huraganowym browem.

W. K.

Stowarzyszenie Łowiczków w dzień św. Huberta.

Pierwszy raz, włodarzycy myśliwi wystąpili reprezentacyjnie w dniu swego patrona św. Huberta 8 listopada b. r. W dniu tym na intencję stowarzyszonych ks. dziekan Pabisiewicz odprawił mszę św. poczem do licznie zebranych myśliwych wygłosił okolicznościowe przemówienie. Życzyłoby należało, ażeby Stow. Łowiczków częściej się zwracało i przedewszystkiem urządzą strzelnicę ogólną.

Wiążenia za oszozerstwo.

W roku 1924 Oddział Krasnostawsko-Chełmsko-Włodawski Zw. Zaw. Rob. Rolnych wydał odezwę do robotników pow. Włodawskiego. Ode zwa napisana była przeciwko Zw. Chrzęśd., Rob. Rolnych i działalności sekretarza tego związku B. Machnika, że bierze od obszarników łępowki zbożem i gotówką, iż wnosi skargi do Kom. Rozjemczej tylko na tych dziedziców, którzy nie chcą dać haraczku.

Przeciwko tym oskarżeniom w odesławie p. Machnik zaprotestował, podając przewodniczącego oddziału Związku socjalistycznego w Krasnostawie do odpowiedzialności sądowej. Prokurator wytoczył sprawę „towarzyszowi” Eugenjuszowi Ajnenkel z art. 531 k. k. Sąd Okręgowy w Lublinie w dniu 27 października br. po rozpatrzeniu sprawy skazał E. Ajnenkela na dwa tygodnie więzienia i zapłacenie kosztów sądowych. Należało dodać, iż sprawa dwa razy była odkładana przez obrońcę p. Ajnenkela; raz 18 listopada 1926 r. drugi 24 maja br. Oczywiście zawsze odkładano sprawę z powodu nieprzybycia świadka. Jednakże i na trzeci termin sprawy świadek się nie stawiał.

A więc koniec języka był za przewodnika u „towarzyszy”

Pożary.

Dnia 31 października br. o godz. 15 w m. Parczewie przy ul. Lubelskiej wybuch pożar.

Pożar powstał w domu Chaima Libermana. Prawdopodobnie przez nieostrożność zaprószone ognie na strychu od czego spalił się dach Straż miejscowa zapobiegła dalszemu rozszerzeniu się ognia. Liberman oblicza straty ze spalonego dachu na 500 zł.

We wsi Lubień gm. Wyrki dnia 29 października br. powstał olbrzymi pożar. Ogień powstał w zabudowaniu braci Antoniego Mikołaja Doholdy i dalej przedostał się na sąsiednie budynki spadkobierców Dział i Pytla Mikity. Spaliły się doszczętnie 3 domy mieszkalne 3 obory, stajnia

i 3 chlewy, oraz 6 świń, 1 koń i inwentarz martwy. Ogólna wartość spalonych gospodarstw wynosi 17,600 zł. Przyczyna pożaru narazie nie ustalona. Znaczny należy że w gm. Wyrki straży Pożarnej niema.

— — —
Dn 28 października br. o godz 19 we wsi Dominiczyn gm. Wola Wereszczyńska w zagrodzie Franciszka Kozili powstał pożar, narazie z niewiadomej przyczyny.

Pożar strawił doszczętnie dom i stodołę napełnioną zbożem. Straty wynikłe z pożaru Kozila oblicza na 2,000 zł.

Kradzieże.

W nocy z 28 na 29 października br. dokonano kradzieży we wsi Zaliszcze. Złodzieje zakradli się do komory Grzegorza Sidoruka skąd zrabowano różnych rzeczy na 1080 zł. Policja zarządziła pościg za złodziejami i jednego schwytała. Jest to Józef Makaruk, osobnik z szajki zorganizowanej przez zawodowych złodziei.

— — —
Dymitrak Mikołaj zamieszkały we wsi Luta gm. Wyrki w dniu 6 listopada b. r. zprzyłczył 2 konie niewiadomego pochodzenia. Konie te, jak podejrzewa policja, pochodzą prawdopodobnie z kradzieży dokonanej w wsi Komarówka gm. Przyborowo.

W nocy z 29 na 30 października b. r. do niezamkniętej obory Franciszka Nisiejuka dobrali się złodzieje i wprowadzili m. krowę. Znamięna krowa są: maść biała z czarnymi łatami, lat 4, dobrze utrzymana. Wartość skradzionej krowy Nisiejuk oblicza na 400 zł.

Ucieczka aresztanta.

Złodziej zawodowy Makaruk Józef, schwytany na gorącym uczynku i którego policja posiada o dokonanie wlewu kradzieży został czasowo osadzony w areszcie miejskim we Włodawie. Dnia 2 listopada b. r. Makaruk Józef wyprowadzony do ustępu zdołał niepostrzeżenie zerwać deskę w dachu i tym sposobem uciekł. Za zbiegłym złodziejem policja zarządziła pościg. Posterunku policyjnego w areszcie miejskim w czasie ucieczki złodzieja Makaruka nie było.

Zebrań delegatów Powiat. Związku Osadników.

W sali Resursy Urzędniczej dn. 10 listopada b. r. odbyło się zebranie delegatów celem omówienia organizacyjnych spraw osadniczych i ustalenia kolejności list dla otrzymania pożyczki długoterminowej. Na zebranie przybyło 20 delegatów z poszczególnych kół gminnych, oraz delegat Centralnego Związku Osadników z Warszawy i p. komisarz ziemski Mroczkowski.

Przewodniczący zebrania p. Zóciński po ustaleniu porządku obrad udzielił głosu delegatowi Centrali.

Z przemówienia p. delegata wynika, że pożyczki obecnie będą wydawane długoterminowe na lat 35 w wysokości 8500 zł. dla każdego osadnika.

Po omówieniu spraw związanych z zorganizowaniem Rady Nadzorczej Powiatowej i przyjęcia udziału w Radzie Wojewódzkiej, sprawę list pożyczkowych odłożono do następnego zebrania, które wyznaczono na dzień 21 listopada b. r.

Ogólne zebranie Ogniska Związku Nauzycieli.

W gmachu 7 kl. szkoły powszechnej we Włodawie dnia 7 listopada b. r. odbyło się ogólne zebranie Ogniska, na którym poza sprawozdaniem dokonano wyboru Zarządu. Po zdaniu sprawozdań przewodniczący zebrania p. Fedyn wezwał ogół kolegów do wzięcia udziału w pracy społeczno-politycznej na terenie powiatu, gdzie ludność w większości mało uspołeczniona, daje posłuch wrogim Państwu agitatorom.

Pan Fedyn podkreślił, że nauczyciel nie może być tylko automatem swego zawodu, lecz powinien brać czynny udział w całości spraw wynikających w życiu swej ojczyzny. Obecny na zebraniu delegat Komitetu Pow. L. O. P. p. Barcz wygłosił krótki referat o rozwoju lotnictwa. W zakończeniu swego referatu p. Barcz, powołując się na słowa Pana Prezydenta wzywał ogół nauczycielstwa do zapisywania się na członków L. O. P. P. i przyjmowaniu czynnego udziału w pracy organizacyjnej. Poruszoną została odezwa rozslana do nauczycieli przez Kom. Pow. L. O. w której podane są sposoby zbierania dobrowolnych składek na kupno samochodu. Poszczególni mówcy wazywali na zbyt idealistyczne i teoretyczne ujmowanie sprawy w powyższej odezwie, gdyż trudno ludziom na wsi wytłumaczyć dla czego ma się kupić samochód a nie samolot. Pan Zatorski w kilku słowach oznajmił zebraniom, że istnieje w powiecie organizacja Związku Naprawy Rzeczypospolitej, która popiera obecny Rząd, więc prosił zebranych o zaznajomienie się z programem i ideologią tej organizacji.

Zebrani przemówienie p. Zatorskiego przyjęli oklaskami. Końcowa część zebrania odbyła się pod przewodnictwem p. Zankowskiego.

Po utworzeniu Komisji Matki dokonano wyboru Zarządu w następującym składzie: prezes p. Zankowski, zastępcy pp. Kłos i Gaczoł, sekretarz p. Papiński, skarbnik p. Dyrkowa, czł. Zarządu pp. Misiaczek i Gordzicki.

Z posiedzenia Komisji Rozjemczej.

Dnia 17 października b. r. w sali Magiistratu obradowała Komisja Rozjemcza. Posiedzenie zgaśli insp. pracy p. Napiórkowski z Chelms, poczem zaproponował wybór przewodniczącego Komisji.

Przedstawiciele Zw. Rob. Rolnych (klasowego) zaproponowali kandydaturę p. Napiórkowskiego. Innego zdania był przedstawiciel Chrześ. Zw. Rob. Rolnych p. Machnik, który postawił kandydaturę p. St. Bilifskiego.

W głosowaniu p. Bilifski otrzymał większość głosów i został przewodniczącym Komisji.

W skład Komisji weszli przedstawiciele Zw. Ziemian p. p. Julian Horodyski, Wacław Szcze-

śniewski i Ign. Głogowski, zaś ze strony robotników przedstawiciele Chrześc. Zw. Robotników Rolnych B. Machnik, Jan Michalczuk i przedstawiciel Zw. Rob. Rolnych (klasowego). Komisja rozpatrzyła 9 spraw wniesionych przez robotników rolnych, w czym 6 emerytalnych a mianowicie: dwie z folwarku Antopol, jedna z folw. Morodyszczce i trzy z maj. hr. Zamojskiego.

Wszystkie powyższe sprawy Komisja zażądała na korzyść robotników. Pozostałe sprawy z fol. Babianki i Bazylego Antoniuka Komisja odłożyła z powodu niestawienia się stron i świadków.

Wobec tego, że Urzędy gminne doręczają zapóźno wezwania stronom i świadkom, Komisja sporządziła protokoły celem pociągnięcia do odpowiedzialności wójtów gmin.

Na nagrobek dla Maksyma Kosyka.

Kilkakrotnie poruszana w Ziemi Włodawskiej sprawa ufundowania nagrobka dla Kosyka zaczyna przybierać realne kształty. Pan Kiner w dniu 10 listopada b. r. przy stole towarzyskim wspominał o składce na nagrobek Kosyka, w rezultacie czego złożyli ofiary p. p. rejent Świetliński 2 zł, sekr. Sejmiku Komarnicki i zł, refer. Zatorski 1 zł, Kiner 1 zł, okrańca Gorzechowski 2 zł, zast. starosty Miszewski 1 zł, Razem 8 zł. Dalsze składki przyjmuje redakcja Ziemi Włodawskiej.

Gdzie się dwóch kłóci tam trzeci karząca.

Pan Stecki Teodor złożył ofiarę na rzecz L. O. P. P. w sumie 20 zł, za pokwitowaniem № 43/2, jako karę za swą zbytnią popędliwość, w skutek której w miejacu publicznem obraził słownie i czynnie p. Winklera Pawła. Dzięki więc ludzom: dobrej woli, którzy przyczynili się do polubownego pojednania, tym sposobem zakończono sprawę. Przytem skorzystał ten trzeci, przyśłowioły, w danym wypadku Liga Obrony Powietrznej Państwa.

Z teatru.

Kółko Dramatyczne przy Stow. Urzęd. Państwowych wystąpiło poraz drugi z obrotym programem trzech jednoaktówek. W niedzielę dnia 6 listopada br. w sali Rzem. Chrześcjan Kółko odegrało: komedyjkę W gabinecie doktora, farsę Flękna Pacjentka i krotoczwię Don Juan moderne. Z całości przedstawienia wynika, iż Kółko doszło do znacznych postępów w swej pracy. Również licznie powiększyło się o kilka osób, z których p. M. Chojnacka i p. A. Chojnacki stanowią dobry nabytek Kółka.

Żupełnem powodzeniem cieszył występ gościnnie p. Kosakówny i p. Bojka członków Sekcji Dramatycznej przy Stow. Ochot. Straży Pożarnej.

Wszyscy wykonawcy darzeni byli przez publiczność grmiącemi oklaskami a wczędniości pante: Kosakówna za niezłe ujęcie roll i wspa-

niały kostjum' Mikusińska za dobrą chłopkę. o wiele lepszą jak na pierwszym występie. Panie Szełówny, jak zwykle, grały z tupetem zawodowych aktorek.

Pan Drue przy swej werwie i humorze powłnien unikać ról poważnych.

Przedstawienie również pod względem kasowym udało się w zupełności, ponieważ sala była nabita publicznością. Dowodzi to, że publiczność włodawska jest spragniona teatru. Zatem panowie amatorzy do pracy, byśmy częściej mogli was podziwiać.

Sprostowanie.

W № 19 Ziemi Włodawskiej z dn. 1 października br. w dziale kroniki popełniony został błąd przez pomyczenie nazwisk we zmiane: „Spieranie się o mieczę i jeden drugiego zabił”. W wspomnianej wyżej zmianie powinno być, iż Nazar Michalczuk uderzył Kowalczuka, czem spowodował śmierć natychmiastową Kowalczuka. Dalej zaś powinno być, że Nazara Michalczuka aresztowano który się przyznał do zabójstwa Kowalczuka. W końcu powinno być, iż Nazar Michalczuk prowadzony do Włodawy, skuty w kajdanki, zbiegł w drodze. Za tak przykry dla rodziny zabitego Kowalczuka błąd, popełniony przez niedopatrzenie naszego kronikarza, uprzejmie przepraszamy.

Dzień patrona młodzieżyów Stanisława Kaski.

Staraniem ks. dziekana Pabisewicza, przy współudziale nauczycielstwa miejscowego odbył się dla młodzieży szkolnej i pozaszkolnej obchód.

Dnia 12 listopada br. na intencję młodzieży ks. dziekan Pabisewicz odprowadził inszę św. puczem w sali Rzem. Chrześcjan odbyła się uroczystość, na którą złożyły się: pogadanka, śpiewy i deklamację.

Sala przepelniona była młodzieżą, która z dużym zainteresowaniem przysłuchiwała się wszystkiemu i mocno oklaskiwała wykonawców.

Z Polski.

Dnia 3 listopada Sejm rozpoczął sesję. Rząd Sejmowi przedłożył do uchwalenia budżet na rok następny. Przedłożony jednak budżet był tylko suchem zestawieniem wydatków i dochodów i pozbawiony był załączników uzasadniających pozycje budżetowe. Zwolany przez Marszałka Sejmu Roteja konwent seniorów postanowił przeprowadzić nad budżetem dyskusję generalną polityczną.

Przeprowadzenia tej dyskusji, którą prawdopodobnie różni postowie uważaliby za okazję do wypowiedzenia przemówień przedwyborczych Rząd sobie nie życzył i po ośmiu minutach obrad sejmowych tak Sejm jak i Senat odroczył do 28 listopada br. To odroczenie jest równoznaczne z

zamknięciem Sejmu, gdyż właśnie w dniu 28 listopada kończy się kadencja Sejmowa. Należy przeto uważać żywot obecnego Sejmu za skończony i prawdopodobnie Prezydent Rzeczypospolitej zarządzi nowe wybory które według ustawy konstytucyjnej winny się odbyć w końcu lutego.

Jak widzimy walka Sejmu z Rządem trwa nadal. Musimy stwierdzić, iż Sejm w części zasłużył na lekceważenie ze strony Rządu, gdyż przez czas swej kadencji nie umiał się zdobyć na godne parlamentu stanowisko. Posłowie zamiast służyć sprawie wzmocnienia Państwa swymi kłótniami, szacherkami politycznymi, bezpodległymi dyskusjami sami młode Państwo dezorganizowali. Z drugiej strony jednak musimy przyznać, że konstytucyjnie Sejm jest władzą zwierzchnią w Państwie i do niego właśnie należy kontrola wszelkich poczynań Rządu. Nie może być bowiem silniejszą ani władzą wykonawczą ani ustawodawczą, ale obie muszą zgodnie pracować w swym zakresie działań.

Naturalnie w przededniu wyborów wszystkie stronnictwa polityczne wszczęły gorączkową akcję przedwyborczą.

Wedle obiegających pogłosek stronnictwa prawicy tj. małopolska Prawica Narodowa jak i Klub Pracy Zachowawczej działający na terenie b. Arłóstawa pójdą do wyborów razem pod hasłem popierania Rządu Marszałka Piłsudskiego.

Wyzwolenie pono paktuje z socjalistami co do utworzenia wspólnego bloku wyborczego.

Stronnictwo Chłopskie (brylowcy) wysunęło projekt bloku całej lewicy łącznie z Klubem Pracy. Narodowa Demokracja, która straciła znacznie wpływy wśród społeczeństwa, prawdopodobnie nie będzie miała utworzyć z kim bloku wyborczego, gdyż pomiędzy tem stronnictwem a Chrześcijańską Demokracją i Stronnictwem Chrześcijańsko Narodowem przy przeszłych wyborach stanowiących blok t. zw. dsemki co rok większy panuje rozłam.

Akcja senatora Bojki pomimo, iż opowiedziało się za nią kilku posłów i pewna grupa ludu z rozmaitych miejscowości nie sprawiła spodziewanego rozłamu w stronnictwie Piasta. Zarząd Główny Piasta odbył posiedzenie na którym powziął szereg uchwał określających zasady polityczne stronnictwa, a temi są 1) praworządność 2) ustroj republikkański 3) uzdrowienie parlamentarysty z zapewnieniem silnego rządu 4) wykonanie reformy rolnej 6) prowadzenie polityki opartej na interesach agrarnych.

W uchwałach swych Zarząd Główny oświadcza, iż będzie udzielił poparcia Rządowi o ile tenże będzie prowadził politykę w myśl wyżej wymienionych zasad.

Uchwały Zarządu zostaną poddane aprobacie Rady Naczelnej stronnictwa która się zbierze 20 listopada.

Ze strony Związku Kółek rolniczych wysunęto projekt zjednoczenia to jednak w praktyce

trudniej będzie przeprowadzić ze względu na zasadnicze programowe różnice, wyzwolenie domaga się np. kościoła Narodowego, a Stronnictwo Chłopskie przeprowadzenia reformy rolnej bez wykupu, a na te żądania znowu Piast zgodzić się nie chce. gdyż uważa, że kościół katolicki winien mieć w Państwie dominujące znaczenie a przeprowadzenie reformy rolnej bez wykupu byłoby naruszenie prawa prywatnej własności.

W Warszawie odbył się dwudniowy zjazd delegatów gmin wiejskich. W zjeździe udział wzięli Minister Składkowski. Zjazd powziął szereg rezolucji mających na celu rozwój gminy wiejskiej. W drugim dniu obrad dokonano wyborów Rady i Zarządu. Do Zarządu wybrano Prezesem obywatela Dunina. Wiceprezesami posła Łaszkiewiczza i Głiszczyńskiego a członkami adwokata Szumskiego, Pacholczyka, Tkaczyka i Ciszkiwicza. Delegacja Zjazdu przyjęta była na dłuższej audencji przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Dnia 11 listopada cała Polska obchodziła uroczystość 9 rocznicę powstania do życia niepodległego Rzeczypospolitej. Zwłaszcza w Warszawie uroczystości odbyły się wspaniale a defiladę wojska na placu Saskim przyjmował witany entuzjastycznie przez tłumy Marszałek Piłsudski.

Ważniejsze ustawy i rozporządzenia.

W Dz. Ustaw № 85 zostało ogłoszone rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o dostarczeniu środków przewozowych dla budowy i utrzymania mostów. Według powyższego rozporządzenia wraz z gdyby kierownictwo budowy drogi czy mostu nie mogło znaleźć w drodze dobrowolnej umowy potrzebnej ilości furmanek do zwiezienia materiałów przysługuje prawo staroście po wysłuchaniu opinij Wydziału Powiatowego wezwać właścicieli zaprzęgów zamieszkałych w odległości 10 km. od miejsca budowy do przymusowego dostarczenia furmanek za wynagrodzeniem oznaczonem według cen miejscowych przez starostę w porozumieniu z Wydziałem Powiatowym. Winnych nie dostarczenia środków przewozowych starosta ma prawo karać grzywną do 150 zł, lub aresztem do dni 15.

W Dz. Ustaw № 97 ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zmianie ustroju pieniężnego.

Według tego rozporządzenia będą wybijane monety złote po 100 zł, 50 zł, i 25 zł, srebrne po 5 zł i 2 zł, niklowe po 1 zł 50 gr, 20 groszy i 10 groszy brązowe po 5 groszy i 1 groszy. Monety złote po 26 złotych. nazywać się będą dukatem.

Monetami złotymi można będzie umarzać 20-

bowiązania do sumy nieograniczonej monetami srebrnymi pięciozłotowymi do 600 zł, monetami srebrnymi dwuzłotowymi i nikłowymi jednozłotowymi do 100 zł, monetami nikłowymi i brązowymi do 10 zł.

Zobowiązania pieniężne w złotych w zlocie regulowane przed wydaniem rozporządzenia będą opiewane po kursie 1 zł. w zlocie równa 1 zł. 73 gr. w walucie obiegowej. Obecnie będące w obgu monety będą we właściwym czasie wymienione na nowe.

Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego N 17 znajdujący się w każdym Urzędzie gminnym zawiera następującą treść.

A. 281. Okólnik № 139 Wojewody Lubelskiego do Panów Starostów Województwa Lubelskiego w sprawie cen przemiału żyta.

282. Obwieszczenie Wojewody Lubelskiego w sprawie budowy sieci elektrycznych prądów silnych.

283. Pismo okólne Wojewody Lubelskiego i Kuratora Okręgu Szkolnego do Panów Przewodniczących Wydziałów Powiatowych Województwa Lubelskiego oraz Panów Inspektorów Szkolnych Okręgu Szkolnego Lubelskiego w sprawie organizacji „Dnia Oszczędności”.

284. Okólnik № 141 Wojewody Lubelskiego do Panów Starostów Województwa Lubelskiego w sprawie trybu postępowania przy wydobywaniu dokumentów osobistych w Rosji.

272. Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do Panów Starostów Województwa Lubelskiego w sprawie udzielenia debitu pocztowego.

B. 286. Wykaz sum wpłaconych jako subdyjia na cele opieki społecznej przez Urząd Wojewódzki.

C. Ogłoszenia: 1) Ogłoszenia o komisyjnych dochodzeniach wodno-prawnych. 2) Licytacje. 3) Postępowania scaleniowe gruntów. 4) Udzielenie zezwoleń na uruchomienie komunikacji samochodowych. 5) Ogłoszenie o poszukiwaniu posady na pomoc, pisarza gminnego. 6) Zagubione dokumenty.

Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego Nr. 18 zawiera następującą treść:

A. 287. Okólnik Nr. 162 Wojewody Lubelskiego i Kuratora Okręgu Szkolnego do Panów Przewodniczących Wydziałów Powiatowych oraz Inspektorów Szkolnych na terenie Województwa Lubelskiego w sprawie budowy szkół powszechnych.

288. Okólnik Nr. 149 Wojewody Lubelskiego do Panów Starostów Województwa Lubelskiego w sprawie wydawania drzewa z lasów

uiszczających daninę lasową w naturze, poszok dowanymi na budowę osiedli zniszczonych przezojne.

289. Pouczenie o trybie postępowania przy zakładaniu elektrowni.

290. Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do wszystkich Panów Przewodniczących Wydziałów Powiatowych na terenie Województwa Lubelskiego w sprawie nadzoru nad działalnością kas oszczędności.

291. Pismo okólne Wojewody Lubelskiego do Panów Starostów Województwa Lubelskiego w sprawie utworzenia nowych P. K. U. na terenie D. O. K. II.

292. Pismo Okólne Wojewody Lubelskiego do Panów Naczelników Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego oraz Panów Starostów na terenie Woj. Lub. w sprawie zaznajomienia urzędników z przepisami i rozporządzeniami ogłoszonymi w Dzienniku Ustaw Rz. P. i Monitorze Polskim,

293. Ruch służbowy.

B. 294. Odezwa Tow. Przemysłu Ludowego w Lublinie w przedmiocie zapisywania się na członków Towarzystwa.

295. Wykaz osób pozbawionych obywatelstwa polskiego orzeczeniami Pana Wojewody Lubelskiego wydanymi w miesiącu wrześniu b. r.

296. Ostrzeżenia o włdżegostwie i wyludzeniu wparé.

297. Zmiana terminu dni targowych w osadzie Urzędów pow. Janowskiego.

298. Ustanowienie jarmarków w osadzie Łomazy pow. Bialskiego oraz targów w osadzie Wojstawice pow. Chełmskiego.

299. Uruchomienie agencji pocztowo-telegraficznej w Łysobychach powiatu lukowskiego oraz agencji pocztowej w Obszy powiatu biłgorajskiego.

KOMUNIKATY.

Z Lubelskiego Wojewódzkiego Związku Młodzieży Wiejskiej.

Po Dożynkach Spalskich, w których Województwo Lubelskie mimo odległości od Spaly wzięło b. pokaźny udział w liczbie około 600 osób z licznymi sztandarami i delegacją reprezentacyjną Związek Wojewódzki przystąpił do pracy jesiennej. Na odbytem przed kilkunastu dniami Zebraniu Rady Wojew. Związku były reprezentowane Okręgi w liczbie 10 na 13 istniejących.

Zarząd Wojew. Związku w dniu 23 października — rozpatrzył przedstawiony przez biuro wykonawcze plan pracy na okres jesienny i zimowy

W planie pracy między innymi jest przewidziane zorganizowanie nowego 14 Związku Okręgowego w Bilgoraju oraz przygotowanie gruntu do organizacji Okręgów w Pow. Sokolowskim, Tomaszowskim i Węgrowskim i t. d.

W tym celu w tych powiatach będą zorganizowane Kursy metodyczno-programowe o pracy w kolach. Wartą podkreślenia jest sprawa przystąpienie do zbierania danych o strojach ludowych z terenu Wol. Lubelskiego oraz egzemplarzy okazowych, które będą zaczątkiem muzeum ludowego.

W Lublinie będą organizowane kurasy specjalne poświęcone poszczególnym działom pracy Kół jak oświatowe, rolne i t. p.

Kurasy te są dalszym etapem w dalszym rozwoju prac Związku i następują po zorganizowanych lat ubiegłych kursach dla kierowników Kół Młodzieży Wiejskiej, obejmującej całokształt pracy.

Ze względu na konieczność propagandy czytelnictwa zostanie urządzony w kilku Okręgach Związków pokaz plam polecanych.

Bez wątpienia b. ważną uchwałą było zacydowanie urzędzenia w Lublinie wiosną 1928 r. Zawodów Sportowych. Sądzimy, że myśl o tych zawodach przyczyni się do ożywienia pracy aporowej w Kolach,

J. M.

Dział Urzędowy.

KOMUNIKAT.

Zgodnie z dotychczasowymi zarządzeniami Ministerstwa Skarbu pobór podatku majątkowego, przypadającego w myśl ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 (Dz. Ust. R. P. Nr. 94 poz. 746), został ograniczony w następujący sposób:

a) dla płatników wyższych stopni (ponad 10.000 zł. majątku) w I i III grupie kontyngentowej — do 10 proc. definitywnego podatku bez zwyski kontyngentowej.

b) dla płatników wyższych stopni (ponad 10.000 zł. majątku) w II grupie kontyngentowej — do połowy podatku ze zwyską kontyngentową.

Celem osiągnięcia wpływów, prelimitnowanych z tytułu podatku majątkowego w budżecie na rok 1927/28, zarządziło Ministerstwo Skarbu pobór od płatników wyższych stopni (ponad 10.000 zł. majątku) na początek zaległości tego podatku dalszej raty w wysokości 0,8 proc. od szacunku, majątku, ustalonego w r. 1925 przy wymiarze podatku majątkowego.

Rata ta płatną jest w dwóch równych częściach:

pierwsza — do dnia 15 listopada 1927 r.

druga — do dnia 15 stycznia 1928 r.

Płatnicy niższych stopni, nie podlegający zwysce kontyngentowej, obowiązani będą uścić w tychże terminach resztę przypadającego od nich podatku majątkowego.

Płatnikom, którzy nadpłacili dotychczasowe raty podatku majątkowego, nadpłacone kwoty zaliczy się na pokrycie należności, płatnych w myśl niniejszego zarządzenia.

O wysokość podlegających ściąganiu zaległości, i terminach płatności tychże zostaną płatnicy piśmie zawiadomieni.

Minister Skarbu:

G. Czechowicz.

Rada Szkolna Powiatowa   Włodawa, d. 11 list. 1927 r.
We Włodawie
No 1377

Do

Wszystkich dozorów szkolnych powiatu
włodawskiego

W związku z rozporządzeniem Ministarstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z d. 10/X 1927 Nr. I. 13527/27 i pisma P. Inspektora Szkolnego z d. 2/XI 1927 Nr. 5029/27, oraz z uwagi na to, że do-opartego na przepiach ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli wykasu stanu służby powinny być wciągnęte wszystkie udzielone nauczycielowi urlopy Rada Szkolna zarządza przeto, by Dozory Szkolne, udzielając nauczycielom urlopów, — równocześnie zawiadamiali o tem P. Inspektora Szkolnego z podaniem numeru i daty odpowiedniego pisma do nauczyciela, oraz długości trwania i powodu udzielenia urlopu.

Sekretarz

Przew. Rady Szkol. Powiat.

(-) Dr. Godławski.

(-) Stanisław Głuszczyński.

Od naszych korespondentów.

Parczew. 12. XI. 27 r.

Dzień IX rocznicy naszej niepodległości i u nas w Parczewie, jak w całej Polsce był dniem aczkolwiek skromnej, ale wysoce patriotycznej uroczystości.

Wieczorem 10. XI, przez ulicę miasta przeszła orkie tra naszej Straży Ochotniczej, mając na czele energicznych Naczelnika Straży i Dyry-

genta orkiestry P. P. Lubinkowskiego i Śliwińskiego.

Straz przedefiniowała od swojej remizy do pięknie udekorowanego i oświetlonego pomnika WOLNOŚCI.

„Capstrzyk” ten, nowość dla Parczewa, wywołał wielkie zainteresowanie ludności.

11/XI zebrani na boisku przed Szkołą Powzrochną Straz Ochotnicza, Harcerze, Strzelcy i Mury publiczności przeszli z orkiestrą do Kościoła, gdzie była odprawiona uroczysta Msza Święta przez Naszego Wikariusza ks. Konopiatego. Podczas Mszy Świętej na chórze orkiestra Straży Ochotniczej pod batutą p. Śliwińskiego odegrała szereg utworów, wykonanych wzorowo. Muzyka wywarła ogromne wrażenie na modlących się uczestnikach uroczystości. Po Mszy Sw. Nasz Czcigodny Proboszcz Ks. Kanonik Ostojki wygłosił podniosłe, wysoce patriotyczne, okolicznościowe kazanie, uprzytomniając zebranych historyczne znaczenie Święta naszej NIEPODLEGŁOŚCI i wzywając parafian iść za przykładem naszych przodków, którzy „mocni w Wierze i oddani Naszemu Kościołowi, nigdy nie tracąc nadziei na odzyskanie Wolności oddawali Naszej Polsce siły, zdrowie i w potrzebie życie. Nie jedną łzę można było zauważyć w oczach słuchaczy, ale łze nie smutku, ale łzy dziękczynne Najwyższemu Stwórcy, Który za watawnictwem KRÓLOWEJ KORONY POLSKIEJ przywrócił nam naszą Wolność. Po nabożeństwie odbył się pochód z udziałem Duchowności, Władz Państwowych i Komunalnych, Straży Ogniowej, Harcerstwa, Strzelca, Straży Leśnej i licznej publiczności.

Pochód wyruszył z Kościoła i przeszedłszy przez centralne ulice miasta zatrzymał się przed pomnikiem Wolności. Na udekorowaną Herbem Państwa trybunę wszedł Kierownik Parczewskiej Szkoły Powzrochniej p. Banach. Krótkie, ale treściwe przemówienie p. Banacha, nawołujące do intensywnej pracy na polu oświaty, jako fundamentu, utrwalającego moc i siłę Państwa i bezwzględny warunek wszelkiego dobrobytu było wysłuchane z całą powagą, skupieniem i szacunkiem, na jakie w zupełności zasługiwało. Wygłoszona w końcu przemówienia okrzyki na cześć ludu polskiego, Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacogo Mościckiego i pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego były entuzjastycznie przyjęte przez liczne tłumy Parczewian, uczestników uroczystości.

Po przemówieniu p. Banacha odbyło się ślubowanie młodzieży harcerskiej, Działka delfinada Strzelca, Straży Ogniowej i Harcerzy zakończyła uroczystość przed pomnikiem Wolności.

Następnie we wzorowym porządku wszystkie organizacje i ludność Parczewa od pomnika z orkiestrą strażacką na czele przeszli przez ulicę Lubelską, aby oddać hołd pamiętce z roku 1863 Krajcowi, postawionemu na miejscu, gdzie

odbyły się areszty i znęcania się zaborców nad wiernymi Synami Ojczyzny.

Krótkie uprzytomnienie zasług tych bohaterów za wiarę i wierność swojej Ojczyźnie zakończyła uroczysty pochód, który przy dźwiękach „Jeszcze Polska nie zginęła” powoli rozwijał się, pozostawiając długo niezapomniane wrażenie u starszego pokolenia i utrwalając u młodszych miłość do swego kraju i do jego pamiętek.

Wieczorem w remizie Straży Ochotniczej odbyła się uroczysta Akademia, w której wzięły udział orkiestra Straży Ochotniczej ze swoim dyrygentem niestrudzonym P. Śliwińskim, ucząca się młodzież, pięknie wykonująca nasze polskie pieśni i deklamacje, były nawet wykonane utwory muzyczne, i amatorzy z publiki. Nastrój panował serdeczny i podniosły. Odpiewana ogółem „Rota” zakończyła akademię i uroczystość. Wogóło w dniu 11 listopada zapanaowała w Parczewie wspólna harmonja i jedność wśród ludności, która jest tak pożądana i którą niech się utrwali i na przyszłość, bodajby w imię dnia uroczystości naszej niepodległości!!!

W tymże dniu w Parczewskiej Synagodze odbyło się uroczyste nabożeństwo przy udziale członków Rady Miejskiej, Gminy żydowskiej i działwy szkolnej. O znaczeniu uroczystości miejscowy Rabin P. Epsztein wypowiedział mowę. Przemawiali również Kierownik Szkoły P. Banach radny Dr. Berlinerblau i Burmistrz Maliszewski. Po nabożeństwie wniesione okrzyki: niech żyje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Ignacy Mościcki i Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski były żywo i wzięto przyjęte przez uczestników i trzykrotnie powtórzone.

W. Samulik.

Parcsew, dnia 12.XI, 1927 r.

Listy do Redakcji.

Do Redakcji Dwutygodnika
„Ziemia Włodawska” w miejscu.

Szanowny Panie Redaktorze,

W związku z zamieszczonym w dziale kroniki w Nr 19 „Ziemi Włodawskiej” z dnia 1.X. 1927 r. artykułem p. t. „Zgromadzenie jakby z urzędu”, który to zarzuca prezydium ostatniego walnego zgromadzenia Koła Miejscowego L. O. P. P. we Włodawie cały szereg niesprawiedliwości w zorganizowaniu i prowadzeniu zebrania, kwestjonując nawet prawomocność dokonanych na zebraniu tem wyborów władz Koła, prosimy Szanownego Pana Redaktora o jakawo umieszczenie następującego wyjaśnienia.

Po rozwiązaniu przez Komitet Wojewódzki L. O. P. P. w Lublinie, poprzedniego Zarządu Komitetu Powiatowego L. O. P. P. w Włodawie, który był jednocześnie Zarządem Koła Miejskowego L. O. P. P. w Włodawie, Komitet Wojewódzki zamianował jednocześnie Komisarza Powiatowego (nie Komisarza Koła Miejskowego L. O. P. P.), nakładając nań obowiązek zorganizowania:

- 1) Koła Miejskowego L. O. P. P. w Włodawie i
- 2) Komitetu Powiatowego L. O. P. P. na powiat Włodawski.

Zgromadzenie, które w artykule p. t. „Zebranie jakby z urzędu” poddawane jest krytyce było właśnie zebraniem organizacyjnym Włodawskiego Koła Miejskowego, gdzie, rzecz prosta, rola Komisarza ograniczała się do formalnego zorganizowania Koła. Byłoby więc rzeczą co najmniej niewłaściwą, wstawianie przez Komisarza do porządku obrad zgromadzenia organizacyjnego jednostki statutowo podporządkowanej Komitetowi Powiatowemu, a więc hierarchicznie niżej od niego stojącej, spraw dotyczących Komitetu Powiatowego, a leżących w kompetencji Komitetu Wojewódzkiego (rozwiązanie poprzedniego Zarządu Komitetu Powiatowego.)

Analogicznie Komisarz Powiatowy L. O. P. P. nie miał obowiązku składania przed wspomnianem zgromadzeniem sprawozdań ze swej działalności, jak również z działalności rozwiązanego Zarządu. Jeżeli jednak ktokolwiek interesował się sprawami dotyczącymi działalności Ligi w powiecie Włodawskim, mógł przecie na wspomnianem zebraniu zabrać głos i odpowiednich wyjaśnień zażądać, do czego każdy miał otwartą drogę w wolnych wnioskach. I tylko żalować należy, że autor wspomnianego poprzednio artykułu, będąc na krytykowanym przez siebie zebraniu obecnym, nie zabrał głosu w wolnych wnioskach i wymienionych następnie w swym artykule prasowym zarzutów nie wytoczył na forum zebrania, które niewątpliwie zajęłoby w tych sprawach odpowiednie stanowisko.

Co do kwestionowania wyboru 2 członków Zarządu z powołaniem się na § 15 art. 23 statutu Ligi, istnieje pewne nieporozumienie, bowiem dotychczasowy Zarząd Komitetu Powiatowego został rozwiązany nie z powodu dopuszczenia się przestępstwa jakichkolwiek czynów hańbiących, lub działalności na szkodę Ligi, lecz z powodu wewnętrznych tarć i niezdolności w skutek tego do harmonijnej i owocnej współpracy.

Jasnym dowodem, że § 15, art. 23 statutu Ligi niema w stosunku do rozwiązanego Zarządu zastosowania, jest fakt, że jeden z członków tegoż Zarządu został w chwili rozwiązania przez Komitet Wojewódzki przydzielony w charakterze trwałej siły pomocniczej Komisarzowi.

Ponieważ w wspomnianym artykule kwestionowana jest prawomocność naszego wyboru, po-

zwaliśmy sobie nadmienić, że członkowie Włodawskiego Koła Miejskowego L. O. P. P., którzy przyłączają się do opinii autora artykułu p. t. „Zebranie jakby z urzędu”, mogą w każdej chwili skorzystać z przysługującego im prawa żądania ponownych wyborów, w trybie przewidzianym w art. 17 statutu L. O. P. P.

Wreszcie twierdzenie autora wspomnianego na wstępie artykułu, jakoby wyznaczenie w ostatniej chwili innego lokalu na zebranie bardzo ujemnie wpłynęło na frekwencję członków, jest naprawdę bezpodstawne, bowiem pierwotnie wyznaczony lokal w sejmiku Powiatowym ze względu na odbywający się tam remont nie mógł być użyty, i wobec tego zaszła potrzeba wyznaczenia innego lokalu, mianowicie w Stowarzyszeniu Rzemieślniczym, dla orientacji przybywających na zebranie członków wywieszono na drzwiach wejściowych do Sejmiku kartkę informującą, gdzie zebranie L. O. P. P. się odbywa. Kto więc zna położenie obydwu wspomnianych lokali i ich wzajemną od siebie odległość, nie przekraczającą pewnie 100 m., ten przynajmniej, że wspomniana okoliczność nie mogła w żaden sposób wprowadzić w błąd udających się na zebranie członków.

Raczej przyjąć przy tej okazji, Szanowny Panie Redaktorze, wyrazy należnego szacunku i poważania.

Zarząd Koła Miejskowego L. O. P. P.
w Włodawie.

Skradziono książeczkę wojskową mobilizacyjną wydaną przez PKU Biała Podlaska Mikołajowi Mitłoszowi i rocznika 1901 ze wsi Wyryki, liczyć nie wazują.

Jojna Zilbersztejn ogłasza o zgubieniu w drodze Wareszyczyna książeczki wojskowej rocznik 1891 wydanej przez P. K. U. Biała Podlaska.

Josek Zurzajm mieszkaniec m. Włodawy ogłasza o zgubieniu na kolei w drodze do Warszawy książeczki wojskowej wydanej przez P. K. U. Biała Podlaska.

Mikołaj Oczkan ze wsi Luta gmina Wyryki ogłasza, że książeczka wojskowa na wydane przez P. K. U. Biała Podlaska spłonęła w czasie pożaru domu.

Bożyli Puszek ze wsi Luta gmina Wyryki ogłasza, że książeczka wojskowa wydana przez P. K. U. Biała Podlaska spłonęła w czasie pożaru domu.